

Beklemek ve Ummak

Faruk Şüyün

İÇİNDEKİLER

sevgiyle / 7

- mavi saçlı sessiz sevgilimdi... / 9
denizin en yakın arkadaşı... / 11
ateşböcekleri ve yakamozların içinden... / 14
med-cezir / 17
aşkla öyle parıltılı, öyle güzel ki... / 19
yürüyoruz efsaneye doğru... / 21
bir deli badem... / 23
nergislerin anavatanında... / 25
içim şenlik... / 28
kumzambakları... / 30
denizi ve birbirini seven iki kişiydik... / 32
sevgi ışığın ta kendisidir! / 34
çığlık çığlığa mutluluk... / 37
yaralı, ağlayan ağaçlar... / 39
karlar, karlar... öyle güzel ki... / 42
tılsımlı bir kent, çünkü paris... / 44
sevgililer günü / 46
bir portakal kabuğunu yastığının altına koy! / 49
bir akşam alacasında *moderato cantabile* / 52
sevdamı gücendirdin sen... / 55
özlem, zehir yeşilidir / 57
her şey kırılmış! / 60

acıyla / 63

- yitip giden dostların eksilmeyen sûretleri... / 65
hayatın arka kapısı: ölüm / 68
“bir tire’den öte”... / 71

sevgiyle

mavi saçlı sessiz sevgilimdi...

Maviye çalardı rengi, umut mavisine. Asla asi olmayan... Gündüzleri çağıran kıpırtı; gece çökünce bir kara delik gibi insanı kendine emen derin, zifiri bir boşluktu. Onu ilk günden keşfetmiştim. Aksi nasıl mümkün olabilirdi ki!.. Kente girmeden beni o karşılamıştı. Daha sonraki geri dönüşlerimde, uzun saatler süren konuşmasız, müziksiz, hüzünlü yolculuklarımda tek sevinçti. Onunla göz göze gelince, bir süre ayrı kalınmış sevgiliyi yeniden duyumsardım. Beni, deniz yüzeyinden bin metre yükseklikteki o kente bağlayanların ön saflarında geliyordu.

Güneş, asla bulutun gözükmeyeceği masmavi gökyüzüne asılıp sonsuzluğa dek dünyayı ısıtmaya ve aydınlatmaya mahkûmiyetinin sıkıcı yalnızlığını sürdürürken, ben aşağıda, onun serin yüzüne temas edip bedeni üzerinde veya içinde hissetmeye çalışır, güneş ne kadar parlayıp ısıtırsa ısıtsın sen de sonsuzluğa kadar yaşayacaksın, diye kendimi avuturdum. Avuturdum ama, hakkında hiç de iyi olmayan söylentiler çıkmıştı. Yavaş yavaş küçüldüğü, kendi içine büzüldüğü lafları dolaşıyordu. Son yıllarda o kadar çok istismar edilmişti ki, artık kendini savunamayacak duruma düşmüş, hatta zarar verici olmaya başlamıştı.

Aslında yalnızca uzaktan izleyebilirdik, hayallerimizde yaşayabilirdik ancak onunla... Yıldızların gökyüzünü pıtrak gibi doldurduğu yaz gecelerinin serin banklarında, kayan yıldız görmeye çalışıp gökyüzünü

bir o yana bir bu yana delen uyduların geçişini izlerken, onun aşığılarda bir yerlerde olduğunu hisseder, sessiz sevgilimin derin uykusunu bölmek için fısıldayarak konuşur, sabah serinliğinde bana gülümseyeceğı saati iple çekerdim. Bir şafak daha eksilirdi o gülümsediğinde. Akşamları güneşe son elvedayı da o derdi. Öyle çok utanırdı ki o saatlerde benim delici bakışlarımdan, yüzü, bedeni kızarır, bu kızılık dakikalarca üzerinden gitmezdi. Ta ki derin uykusuna dalana kadar...

Ona hiç dokunamadım birlikte olduğumuz elli altı gün boyunca. Yalnızca seyrettim. Hayran olduğum mavi saçlarının dalgalı kıvrımlarında doğduğum kentten izler, sesler, kokular aradım. Aslında biliyordu, o, iğfal edilmişti yıllar önce. Bu nedenle de çoktan kötü yola düşmüştü. Ben, onu görmek istediğim, hayal ettiğim gibi, temiz yıllarındaki görüntüsüyle gözümde canlandırıyordum. Gerçekten de o denli uzaktan, binlerce ton tozun arasından öyle görünüyordu... Sonra, sonra hiç bencil değildi. Benim gibi altı bin kişiye daha kucak açmıştı. Hepsini mutlu edecek denli seven, anaçtı. Ama yine de birileri tarafından kirletilmeye karşı koyamıyor, bizden yardım beklercesine hüznü bakıyordu çoğu kez... Zorunlu geldiğim kentten ayrılırken onun için üzülyordum. O ise, bizden sonra gelecek binleri kucaklamak için hazır bekliyor, her şeye rağmen, son gününe dek direnme isteğinin derinlerinde bir yerlerde var olduğunu muştuluyordu. Askerliğim bitince kenti terk ettim, ama onu asla unutamadım. Peşimi hiç bırakmadı, gazetelerde o acıklı serüvenini okumayı sürdürdüm Burdur Gölü'nün...

denizin en yakın arkadaşı...

Öylece duruyormuş... Neredeyse bir yüzyıldır... Dimdik... Yalnız, mağrur, dirençli... Güneşe, rüzgâra, fırtınaya, yağmura, kara, dona, doluya... Farkında değilmişim, gitmemişim yanına, görmemişim... Heyhât!

Sonra, bir cuma akşamüzeri, güneş, üzerine abanmış denizin laciverdini biteviye kızıla boyarken ilk kez karşılaştım onunla ve hemen âşık oldum bembeyaz tenli, sarı ışıltılı güzelliğine...

Lacivert bir tül indi üzerimize o günün son perdesi olarak... Bütün bir gece boyunca hayranlıkla seyrettim gözlerimi alamadan bir pervane misali... Sessizce... Yalnızca dalgaların, ağustos böceklerinin, rüzgârın sesleri eşlik ediyordu bize... Hilal doğdu üzerimize... Işıltısı bir başka menevişlendi o zaman... Denizin en yakın arkadaşlarından biriydi herhalde yıldızlarla birlikte... Nasıl kıskanmazdım ki onu... Nasıl?

Ürkmedim, ürpermedim değil... Ama sanki büyülemişti beni... Sabaha kadar birlikte olmak, ona dokunmak, bedeninin soğukluğunu, gözlerinin sıcaklığını hissetmek istiyordum...

Tanrım öyle yalnızdı, öyle mağrurdu ki...

Dayanamadım ona doğru yürümeye başladım... Çok aşağılardan gelen dalgaların korkunç uğultusu bana derin bir uçurumu, insanı yutuveren burgaçları anımsatıyordu... Ya düşersem, ona ulaşmadan bu anafolar beni içine çeker, kavuşmamıza sonsuza kadar engel olursa... Pervane de sonunda ateşe dokunur, yanmaz mı? Yanardı elbette. Ya, ben!

Aslında o da bir burgaçtı, ama yukarıya doğru, yıldızlara uzanan... Dalgaların karanlık serinliğini mi, onun ışıltılı yüksekliğini mi seçmeliyim, diye hiç düşünmedim... Yukarıya, daha yukarıya diyordu içimden bir ses kayalıklar arasından yuvarlanırcasına inerken aşağıya...

Nereye? Biliyorum...

Gece kuşlarının, ateşböceklerinin arasından, peşpeşe tükettiğim alkollerin buharları içinden geçerek şiirlere, öykülere, romanlara konu olan ona...

İşte karşıyındaydım...

“Merhaba.”

Yanıt yok..

“Geldim bak...”

...

“Çok direndim...”

...

“Seni, bir umut olan sarı ışıltını hayranlıkla seyrederken engel olmaya çalıştım beynime, imkânsız dedim, umutsuz dedim, dinletemedim ama... Geldim, ayaklarının ucundayım işte...”

...

“Bu kocaman evrende aynı toprağa basıyoruz seninle ya, o bile yeter bana...”

...

“Cevap vermesen de görüyorum ışıltılarını... Soğuk, üşümüş bedenine dokunacağım sıcacık avuçlarımla birazdan...”

...

İşte dokundum ona... Umduğumdan da ürperici bir serinliği vardı gecenin bir yarısında...

Ölü gibi mi?

Parmak uçlarıma bulaşan beyazlık...Kireç gibi... Pantolonuma sürüyorum... Zifirine karışıp ışıltatı-

yor... Çıkıyor, temizlemeye çalıştıkça yayılıyor...
Dilime değdiriyorum parmaklarımı tatsız tuzsuz...

Sarıyorum... Kucaklamaya çalışıyorum onu...
Kollarım, bedenim yetmiyor...

Yanıt vermiyor...

Zaten nasıl versin ki...

Bir deniz fenerinin dilinden, duygularından yalnızca denizciler anlar... Beyhude bir çaba benimkisi...

İğneada'da, fenerin hemen üstündeki evden onu saatlerce izleyen Faruk Şüyün, Jules Verne'nin "Dünyanın Bir Ucundaki Fener", Virginia Woolf'un "Deniz Feneri", Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın aynı adlı şiirlerini okumuşumdur, ama yetmez ki...

Hem ilk görüşte aşk, diye bir şey var mıdır?

Belki de vardır...

Kim bilir?

Deniz feneri, o!

ateşböcekleri ve yakamozların içinden...

Gece... Zifiri karanlık... Simsiyah bir boşluk sonsuza dek uzanıyor... Bir denizin içinde gibiyim... Ay bugün çıkmayacak... Yukarıda milyonlarca yıldız ışıldamasa ürktüğümü söyleyebilirim... Çıt yok... Nedense gece kuşları bile sustular... Zaman zaman uzak dağlardaki ıhlamur ağaçlarının çiçek kokularını taşıyan rüzgârın efildediği duyuluyor... Sonra yine çıt yok... İğde çiçeklerinin rayıhası da karışınca bayılacak gibi oluyor insan. Ya manolyalar... Arada bir yerde apansız yakalıyor kokuları... Sarsıcı... Ama çıt yok...

Sessizliğin sesini dinliyorum...

Üzerime konan kokulardan sermest, belerttiğim gözlerimle karanlığı delmeye çalışıyorum. Birileri beni böyle görse, bir şeyleri aradığımı hemen fark edecekler... Ah, işte oradalar... Nihayet, yıllardan sonra... Lusiferin ve lusiferaz adlı kimyasal maddeleri yüksek bileşenli başka bir kimyasal madde ile birleştiren, bu reaksiyonu sürekli ve eşit aralıklarla ustalıkla yapabilen yaratıklar yavaş yavaş yaklaşıyorlar... Önemli bir özellikleri de bu reaksiyon sırasında kimyasal enerjiyi hiçbir kayba uğratmadan dönüştürebilmeleri... Hayranlıkla seyrediyorum çocukluğumun o unutulmaz canlılarını... Yıllardan sonra...

Yanıyor sönüyorlar, sönüyor yanıyorlar...

Latince adı *Noctiluca Milliaris* olan başka bir canlıyı da görebilecekmiş gibi yeniden aranmaya başlıyorum etrafta... Simsiyah gecenin içinde yüzdüğümü

hayal ediyorum... Derken luminisens maddesini vücudunda barındıran bu canlıya dokunuyorum... Binlerce yıldız parmaklarımın arasından büyüleyici biçimde akıyor...

İşıldıyorlar, parıldıyorlar...

"Yıldızlar ateşböceği sanılmaktan korkmazlar" demiş Tagore... Gecenin bir yarısında yukarıda göz kırpan yıldızlara eşlik eden ateşböcekleri ve (hayalini kurduğum) ateşböceğinin denizde yaşayan versiyonu yakamozlar arasındayım... Doğanın kokuları başımı döndürüyor... İstanbul'da bir Ege kentini düşünüyorum...

"Sanki senden çok uzakta bir göreve gitmiş gibi hissediyorum kendimi... Savaştaki bir asker gibi... Büyük bir görevi tamamlayıp yurduna dönecekmiş gibi...

İşler yoğun, bazen bu işleri bitirince seni görebileceğimi sanarak müthiş bir azimle onları tamamlamaya çalışıyorum, ama bitirmeye yakın ya da bitirdiğimde içimi anlatılması güç, inanılmaz bir anlamsızlık kaplıyor.

Neyse binlerce şey söyleyebilecekken boğazımda düğümleniyor cümleler.

Özledim, kısacası bu.

Bir de sana şunu söylemeliyim... Seninle tüm yaşadıklarım bende ayrı bir dünya yarattı. Başka hiç kimsenin giremeyeceği, anlayamayacağı bu dünya aslında tüm mutsuzluğun içinde soluk oluyor bana.

Ayakta dimdik duruyorum."

Ayakta dimdik duruyorum yıldızların, ateşböceklerinin, yakamozların aydınlattıkları gecenin içinde... Gözlerimi alıyor ısıltıları... İçine gün vurmuş bir bal kavanozu düşüyor aklıma nedense... Bir kibrit yakıyor, hışırtısını dinliyorum... Onun da mavisi yalazlanıyor gecede... İç sesim devam ediyor:

"Her şeye rağmen, her gün'e, her ân'a rağmen, her uzaklığa rağmen sana öyle yakınım ki..."

İşte yıldızlar, ateşböcekleri, yakamozlar... İşte gece... İşte düşler... Öyle yakınlar ki... Mesafeler ortadan kalkıyor...

Bir de gerçekler var... Onlar gün ışıyınca ortaya çıkacaklar... Ve artık öyle umutlar taşıyorlar ki... “Yarın artık bugün” mü ne?

med-cezir

Boy yüksekliğinde pencerelerindeki kadife perdeleri çekince, gökyüzünü duman gibi kaplayan bir karın, kalın camlara çarparak tııırdadığı duyuldu odada... Gün yavaş yavaş ağarıyor kuzey ülkesinin bu küçük kentinde... Biraz ileride Kuzey Denizi, binlerce yıldır biteviye gel-git'ten yorgun... Dev dalgaların uğultuları hissediliyor... Akşam yemeğindeki deniz böcekleri, biraz şarap kokusu, ardından özenle alınmış havana purolarından bir nefesin lezzeti ise henüz odadan dağılmamış... Radyodan cızırtılı, yorgun bir çello sesi geliyor...

Günaydın, diyor günaydın yeni güne ve sana... Uzun kirpikleri, ela gözleri altın yaldızlı bir aynaya bakar gibi yönelmiş dışarıya... Birkaç gündür gece gündüz gökyüzünün değişimlerini izlemekten yorulmuş, yine de merakında hiçbir eksilme yok...

Daha dün, kilometrelerce süren uçsuz bucaksız kumsalda uzun uzun yürümüş, Akdeniz kıyılarında topladığı kadar güzel olmadığını düşündüğü, kıyıya vurmuş deniz kabuklularını özenle bir torbaya doldurmuş, lale soğanlarının hemen yanına yerleştirmişti onlara zarar vermeyecek bir şekilde...

Bu sessiz, ıssız kuzey kasabasında okyanus diplerinin sonsuzluğundan konuşmuşlar, köpekbalıklarından, balık pullarının ışıltısından, bir romanları, bir öyküleri, bir tarihleri olduğundan... Bazı insanlar ayrıntılarda boğulurken kimilerinin ise asıl sorunlar içinde yol almaya çalıştıklarından...

Yüreklerinde elektrik mavisi kıvılcımlar çakmış, çakmış soğuk, ama üşütmeyen o gündüz ve gecelerde... Sayılı günler birkaç kibrit çakımı gibi geçiverecek biliyorlardı... Ama ne kadar çoktu yaşadıkları birçok insanın yaşadığını sandıklarından...

Elleri görünmez kelepçelerle kitlenmiş gibi öylece, hareketsiz bakıyorlardı şimdi yağan kara ve birkaç gündür orada olduğunu bildikleri, artık tozan beyaz tanelerden oluşan duvarın gerisinde kalmış, bir ucu okyanusa uzanan Kuzey Denizi'ne...

Kitaplarda okumuşlardı buna benzer şeyleri ya da filmlerde görmüşlerdi... Ve bir gün, bir gün gerçek oluvermişti işte... Bir şarkı gibiydi dillerden düşmeyen...

Düş değildi ama, gerçektir... Ve, “nasıl ve ne zaman geleceğini hayal ettikleri güzel günlere inanıyorlardı.”

aşkla öyle parıltılı, öyle güzel ki...

Sabah... Camları buğulandıran acayip bir ilkbahar soğuğu... Açıklarda deli bir fırtına uğultusu odayı dolduran... Bulutlardan yağan martılar, dalgaların köpüklerine karışıyor lacivert anaforlara dönüşerek... Masmavi sonsuzlukta eriyecek birazdan sabah yıldızları...

İçlerinde ışıltılar, ruhumuz aydınlık ve iyimser...

Sirenlerin büyülu sesleri mi onları buraya çeken?.. Homeros'un Odysseia destanında ne diyordu Odysseus gemicilere:

"Sirenler, kuş vücutlu kadın başlı yaratıklar olağanüstü güzellikteki sesleriyle şarkılar söyler, bu şarkıları duyan gemiciler de kendilerinden geçerek gemilerini kayaların üzerine sürerler... Şimdi size vereceğim şu balmumu parçalarını alın ve kulaklarınızı güzelce tıkayın. Bir tekiniz bile Sirenlerin sesini duyacak olursanız mahvolduk demektir. Ama ben, onların seslerini dinlemek istiyorum. Bu nedenle beni büyük yelken direğine sımsıkı bağlayın ve ne söylersem söyleyeyim kesinlikle çözmevin."

Böylelikle Sirenlerin sesleri rüzgârların uğultusuna ve dalgaların coşkusuna karışarak Odysseus'u çağırmasına rağmen, bu büyülu dünyanın içinden süzülerek geçip gitmeyi başarmışlardı...

İşte az ötelerindeydi Sirenlerin yaşadığı kayalıklar... Ve fırtınanın, kayalıklarda patlayan dalgaların sesi dışında bir şey duyulmuyordu... Sirenler mi susmuştu, onların çağrılmaya mı ihtiyaçları yoktu?

Baharı karşıliyordu doğa... Binlerce senedir olduğu gibi yine çiçekler, ağaçlar coşmuştu antik çağın bu sanat ve kültür başkentinde... Sanki bugünkü kültürel terk edilmişliğine direnircesine...

Birkaç kır çiçeğı koparıyorlar körpe saplarından... Rüzgârın taşıdığı deniz tuzlarının pütürleri geliyor ellerine... Saçlarında ıslık çalıyor fırtına...

Bu kasaba, öyle parıltılı, öyle güzel ki bahar sabahında...

yürüyoruz efsaneye doğru...

Sağımızda, aşağılarda lacivert deniz soluk soluğa kayalara vuruyor, sonra köpükleniyor, hiddetini artırıp yeniden yükleniyor kıyıya... Bir daha, bir daha... Biteviye...

Serin, iç ürperten rüzgârın uğultusuyla dalgaların sesi birbirine karışıyor...

Solumuzdaki ormanda otlar, çiçekler, ağaçlar bir o yana bir bu yana savrulup duruyorlar...

Gökyüzü ise masmavi, o pırıl pırıl berrak sonsuzlukta beyaz bulutlar kuzucuklar gibi koşuşturuyorlar...

Havada ot, çiçek ve iyot kokuları...

Ege'ye bahar çoktan gelmiş...

Yürüyoruz efsaneye doğru... Saçlarımızı perişan ediyor rüzgâr...

İşte! İşte zambakların arasına uzanmış yatıyor Adonis... Kasığındaki yarası hâlâ kanıyor ılık ılık... Ve ilk anemonlar tomurcuklanmışlar bile orada... Tanrım, bir de kırmızı gül açmış ki sevgilisinin yanına koşan Afrodit'in ayağına batan dikenin akıttığı kanın boyadığı...

Aşk, kışın yer altında saklanan baharla birlikte yeryüzüne geri dönmüş... “Adonis bahçeleri”nden bereket taşıyor dünyaya... Ve ümit ediyoruz ki yaşamlarımızımıza... Yalnız tarlalara değil, saksılara da tohumlar ekiliyor, bahar bayramı kutlanıyor evlerin balkonlarında, çatı katlarındaki teraslarda... Çiçeklerin yanında domates, biber, marul, roka fideleri de fışkırıyor toprağın içinden...

Adonis ise bütün bu gerçekleşenlerin nedeni olmanın kıvancını yüzüne yansıtmış katmerli, katmersiz; beyaz, pembe, mor, kırmızı, yapraklarının dipleri halkalı anemonların arasında bütün güzelliğiyle öylece uzanmış yatıyor... Artemis'in üzerine saldıran yaban domuzu ile boğuşmasının izleri daha taptaze duruyor buğular tüten toprağın üzerinde... Biraz ötede, içinden çıktığı Mersin ağacı, Afrodite'nin beyazken kanla kırmızıya dönüşmüş gülü ile birlikte ağlıyorlar ardından... Doğa, daha da coşuyor toprağa değen her gözyaşı damlası ile... Anemon tarlaları oluşuyor sonsuz, upuzun, rengârenk...

Bahar coşku demek, sevinç demek... Umutların yeşermesi, çiçek açması...

Efsane de çiçeklere dönüşmemiş mi? Binlerce yıldır açan anemonları gördüğümüzde içimizde bir şeyler kıpırdamıyor mu? "İşte yine bahar geldi" diye sevinmiyor muyuz? Topladığımız anemonlarla karların henüz kalkmadığı dağlara tırmanıp yaptığımız kardan adamları onlarla süslemiyor muyuz? Kışa veda ederken Adonis'in hüznü sonunun insanlık tarihi için her yıl baharlar açtırmasının keyfini sürmüyor muyuz?

Rüzgârın uğultusu, dalgaların hırçın çatlama sesleri yeniden duyulmaya başlıyor efsanenin bir kez daha yaşandığı o büyülü sahnenin yavaş yavaş silinip yerini anemon tarlasının ruh okşayan görüntülerine bırakmasıyla...

Evet, rüzgâr biraz üşütüyor, ama ruhlarımız öyle sıcak ki...